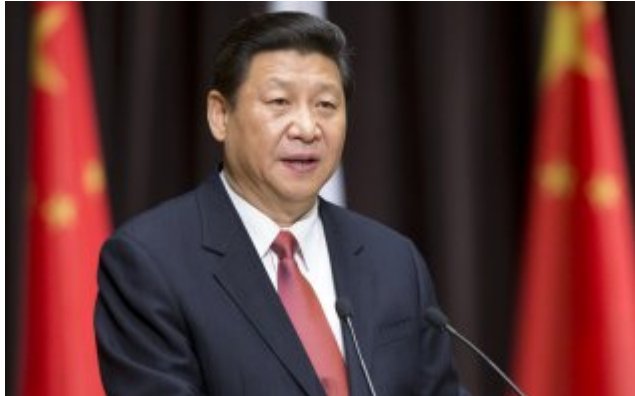

Obnova vazeb: diplomatický obrat Austrálie a Číny

Ni nationalinterest.org/feature/rebuilding-ties-australia-and-chinas-diplomatic-turnaround-206183

4. února 2023

Nedávné tání ve vztazích mezi Austrálií a Čínou nemusí být překvapením pro ty, kteří pozorně sledují interakce obou národů. Někteří spekulovali, že ke změně australské politiky vůči Číně dojde pod vedením vůdce labouristické strany Anthonyho Albanese, který vystřídal Scotta Morrisona na postu premiéra a je známý svým flexibilnějším přístupem k Číně. Posun ve vztazích mezi Austrálií a Čínou za poslední rok však nelze přičítat pouze změně ve vedení.

Raný politický posun

Vůdci australské Labour Party již více než deset let obecně přijali pružnější přístup k Číně a uznali důležitost angažovanosti pro národní zájmy v oblastech, jako je obchod, národní bezpečnost a změna klimatu. Tento přístup se objevil v zahraniční politice bývalých labouristů Kevina Rudda a Julie Gillardové a Albánci nejsou výjimkou. Po nástupu do úřadu bylo jednou z Albánských hlavních priorit přetvořit australskou politiku vůči Číně a odklonit se od Morrisonova jestřábího postoje.

Navzdory jeho silné pozici v otázkách národní bezpečnosti a lidských práv přijala albánská vláda ve svých jednáních s Čínou pružnější přístup a snažila se o dialog s cílem obnovit bilaterální spolupráci v klíčových otázkách. Tato změna zahraniční politiky učinila oživení australsko-čínských vztahů proveditelnější než za předchozího

vedení. Svou roli v obratu ve vztazích sehrála i Čína. V lednu 2022 Čína jmenovala Xiao Qiana, bývalého velvyslance v Indonésii známého svým profesionálním komunikačním stylem a umírněným tónem, svým novým velvyslancem v Austrálii. Byl vidět krok vyslání diplomata „ne-vlčího válečníka“ jako signál ochoty Číny napravit vztahy s Austrálií a upravit její agresivní diplomatický přístup. Od té doby, co se Xiao ujal úřadu, hlasitě prosazoval obnovení australsko-čínských vztahů. Například na akci konané na Institutu pro vztahy mezi Austrálií a Čínou na University of Technology Sydney, Xiao prohlásil: „Toto jsou oblasti, kde bychom měli pokračovat v konstruktivním dialogu, abychom minimalizovali rozdíly, pokud je to možné, a rozšířili naše společné základy, pokud možný.“

Blahopřejná zpráva, kterou po volbách poslal čínský premiér Li Kche-čchiang Albáncům, byla navíc další významnou známkou touhy Číny zlepšit vztahy. Ve svém prohlášení Li řekl, že „Čína je připravena spolupracovat s Austrálií, aby se poučila z minulosti, podívala se do budoucnosti a prosadila zdravý a stabilní rozvoj bilaterálního komplexního strategického partnerství dodržováním zásad vzájemného respektu a výhry. vyhrát výsledky.“ Toto poselství spolu s předchozími prohlášeními nejvyššího čínského diplomata v Austrálii signalizovalo nový tón v čínské politice vůči Austrálii a vytvořilo příznivou podmínku pro budoucí úsilí albánské vlády o nápravu vztahů s Čínou.

Změna politiky na obou stranách vytvořila příznivější prostředí pro zapojení, zejména ve druhé polovině roku 2022 a na začátku roku 2023, a položila tak základy pro potenciální zlepšení australsko-čínských vztahů.

Rozmrazující diplomatické angažmá

Díky příznivější atmosféře pro angažovanost začaly Austrálie a Čína posilovat své diplomatické interakce na vysoké úrovni. V červnu 2022 se australský ministr obrany Richard Marles setkal se svým čínským protějškem Wei Fenghem na okraji dialogu Shangri-La v

Singapuru. To znamenalo první kontakt na vysoké úrovni mezi oběma národy za tři roky, což signalizovalo zlepšení vztahů mezi Austrálií a Čínou.

V té době jen málokdo věřil, že taková angažovanost znamenala významný pokrok ve vztazích mezi Austrálií a Čínou, protože několik zásadních neshod v oblasti bezpečnosti, obchodu a lidských práv zůstalo nevyřešeno. Přesto, jelikož se jednalo o první kontakt na vysoké úrovni mezi oběma zeměmi za poslední tři roky a nastal pouhé tři týdny po inauguraci albánské vlády, signalizoval významný pokrok v rozmrazování bilaterálních vztahů, zejména ve světle probíhající geopolitické konkurence v Indo-pacifický region a také spory mezi oběma zeměmi. Toto rychlé diplomatické uspořádání také prokázalo společnou ochotu obnovit diplomatický dialog.

Přestože mezi Austrálií a Čínou, největším obchodním partnerem Canberry, stále existují sporné neshody, snahy o zlepšení vztahů pokračují. Po schůzce ministrů obrany v Singapuru se Albánci snažili využít impuls k dalšímu rozmrazování vazeb. V rozhovoru pro ABC News Albanese zdůraznil význam dialogu s Čínou. "Zdravý rozum nám říká, že navzdory našim rozdílům musíme udržovat otevřenou komunikaci s naším největším obchodním partnerem. Těším se na pokračující spolupráci mezi ministry našich příslušných vlád," řekl Albanese.

Pozitivní zprávu Albanese později zopakoval i špičkový čínský diplomat. V červenci 2022 se australská ministryně zahraničí Penny Wong setkala se svým čínským protějškem Wang Yi na okraj schůzky ministrů zahraničí G20 v Indonésii. Jednalo se o první setkání ministrů zahraničí obou zemí od roku 2019. Během setkání Wang řekl: „Čína je připravena znovu přezkoumat, překalibrovat a oživit bilaterální vztahy v duchu vzájemného respektu a pracovat na obnovení vztahů. na pozitivní trajektorii." Tento sentiment se dále projevil v listopadu 2022, kdy Wang Yi měl pozitivní výměna telefonní hovor s Wongem před několika mezinárodními akcemi. Je

vysoce pravděpodobné, že tato výzva měla zajistit pozitivní diplomatickou atmosféru před setkáním Albánců a Xi na summitu lídrů G20.

Následující týden dosáhly australsko-čínské vztahy zásadního diplomatického průlomu. Čínský premiér Li a Albánc se setkali na okraj summitu ASEAN v Kambodži, což znamenalo dialog na nejvyšší úrovni mezi oběma národy před nadcházejícím setkáním lídrů. Ještě kritičtější je, že se čínský prezident Si Ťin-pching setkal s Albánci na okraji summitu G20 několik dní po Liově schůzce s Albánci, což znamenalo první dialog na úrovni lídra mezi těmito dvěma zeměmi po třech letech. Setkání znamenalo nejen stabilizaci australsko-čínských vztahů, ale také nastavilo pozitivní trajektorii budoucího vývoje.

Diplomatické styky mezi Austrálií a Čínou se skutečně staly častějšími v měsících následujících po setkání Albánců a Xi. Druhé setkání ministrů obrany tohoto roku se uskutečnilo před zasedáním ministrů obrany ASEAN v Kambodži, krátce po setkání Albánců a Si Ťin-pchingu. Zhruba měsíc po setkání Alabnese-Xi znamenala Wongova návštěva Pekingu zásadní krok vpřed pro vztahy Austrálie a Číny, protože vedla k obnovení zahraničního a strategického dialogu, který byl v roce 2018 pozastaven . dialog potvrdil, že „obě strany se dohodly na zachování angažovanosti na vysoké úrovni a na zahájení nebo obnovení dialogu“ v oblastech od obchodu po změnu klimatu, což signalizuje obnovený závazek k dvoustranné spolupráci.

Po Wongově návštěvě Pekingu se začaly objevovat další známky zlepšení australsko-čínských vztahů. V lednu 2023 se náměstek ministra obchodu Tim Ayres setkal s čínským náměstkem ministra obchodu Wangem Shouwenem na okraji Světového ekonomického fóra v Davosu, kde se dohodli, že v nadcházejících týdnech uspořádají virtuální setkání nejvyšších představitelů obchodu. Tento vývoj je obzvláště významný, protože obchod byl v posledních letech hlavním zdrojem sporů v bilaterálních vztazích. Agentury veřejného zdraví

obou zemí navíc vedly virtuální dialog před setkáním obchodních představitelů v Davosu. Tento sled událostí může naznačovat, že vztahy mezi Čínou a Austrálií jsou na cestě k nové éře.

Rozdílné strategické úvahy

Pro Austrálii je jedním z hlavních motivů pro zlepšení vztahů s Čínou vyřešení obchodních sporů s cílem oživit australskou ekonomiku. Takové obchodní spory stály miliardy dolarů ztrát v celé řadě australských průmyslových odvětví, včetně vína, uhlí, humrů a hovězího masa. Albánci upřednostnili řešení tohoto problému bilaterálně, než aby zahrnuli tuto záležitost do neefektivního rámce mezinárodního obchodu. Slíbil, že odstraní obchodní překážky pro australské produkty a je ochoten napravit obchodní vztahy s Čínou.

Navzdory žádostem albánské vlády o odstranění cel byl pokrok na této frontě pomalý až do července 2022, kdy probíhaly diskuse o ukončení zákazu vývozu uhlí do Číny. Tento vývoj spolu s dalšími naznačoval, že diplomatický přístup Albánců přináší ovoce. Například zákazy australských produktů, jako je uhlí, byly v posledních měsících postupně odstraněny a očekává se, že budou odstraněna i cla na další australské produkty. Kromě toho je v nadcházejících týdnech naplánováno setkání ministrů obchodu, které oběma stranám poskytne příležitost zapojit se do problémů souvisejících s obchodem.

Kromě obchodu poskytuje stabilizovaný vztah s Čínou příležitosti pro albánskou vládu zdokonalit spolupráci s Čínou v klíčových oblastech vzdělávání, cestovního ruchu a změny klimatu. Například v oblasti vzdělávání může velká čínská populace poskytnout Austrálii obrovské množství talentů a finančních prostředků. Počet čínských studentů na australském vysokém školství se dva roky po sobě snížil. Přesto se očekává, že stabilní vztah mezi oběma národy s uvolňujícími se pandemickými omezeními obou zemí letos přiláká

mnoho čínských studentů. Podobně může zlepšení australsko-čínských vztahů podpořit australskou ekonomiku tím, že letos přiláká více čínských turistů.

Snad nejdůležitější je, že pozitivní vztah s Čínou, spojený s pravidelným dialogem, může pomoci zvládnout konkurenci mezi oběma národy a zajistit, aby nepřerostla ve zbytečný konflikt. Setkání ministrů obrany v Singapuru v červnu 2022 to potvrdilo. Setkání umožnilo oběma stranám otevřeně diskutovat o naléhavých otázkách, jako je nebezpečné zachycení australského letadla čínskou stíhačkou. To by mohlo snížit riziko chybných úsudků v kritických časech a předejít konfliktům.